

Specvlvm Privilegiorum Regularivm In Commvni

Pedro <de los Angeles>

Coloniæ Agrippinæ, 1681

§. V. An Regulares semel absolutè ab Episcopo approbati poßint iterum ad examen vocari, vel ab eo illorum licentiæ suspendi, donec iterum præsententur, vel approbentur?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61715](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61715)

ad summum obligare: quia decifum pro uno, aliis nocere non potest, docent Noster Antonius à Spiritu sancto Episcopus Ayatenfis, in *director. regular. tractatu secundo, disputatione tertia, sect. 1. num. 13. & in director. Confess. tractatu quinto, disputatione tertia, sect. 6. num. 809.* N. Lezana in *Consiliis, concil. 40. numer. 113.* ubi ex titulo ipsius Brevis id probat, qui talis est. *Breve Sanctissimi Domini Innocentij in causa Angelopolitana jurisdictionis in Indijs occidentalibus nove Hispania.* Deinde ex verbis proœmij: *Cum sicut accepimus, aliqua fuerint orta differentia inter Venerabilem Fratrem Joannem Episcopum, &c. & dilectos filios Clericos Societatis Jesu, &c. adjunctis illis: Pro sopiendis differentiis hujusmodi.* Quæ videntur innuere Bullam Pontificis, declarationes Cardinalium, & approbationem à Sanctissimo factam, solum procedere pro Episcopo, & Episcopatu Angelopolitano, pro quo, & pro sedandis controversiis inter ipsum, & PP. Societatis editæ sunt. Quæ proinde non tollit hujus sententiæ probabilitatem, et gravissimis Authoribus firmatam.

§. V.

An Regulares semel absolutè ab Episcopo approbati possint iterum ad examen vocari, vel ab eo illorum licentiæ suspendi, donec iterum presententur, vel approbentur?

79. **I**N præsentì loqui possumus, Idem vel de eodem Episcopo, à quo approbatus fuit regularis, vel de ejus successore. Et loquimur quando fuit absolutè approbatus: si enim ex justa causa, ut diximus num. 67. approbatus esset cum limitatione ad tempus, loca, vel personas; plenum est posse illum, iterum vocare ad examen, vel iterum approbare, ut ultra terminos primæ approbationis exiret. Loquendo ergo de eodem Episcopo dicimus eum non posse semel regulares absolutè approbatos, nec validè, nec licitè iterum ad examen vocare, & approbare. Unde si approbationem semel absolutè factam, absque justa causa, eaque ad confessiones pertinente, revocaret; talis revocatio nulla esset. Dicta tamen justa causa interveniente, & ab eo cognita, & approbata, posse unum vel alterum regularem à munere confitendi suspendere; & iterum si opus fuerit examinare; non tamen omnes regulares communiter suspendere, aut ad examen, & approbationem novam vocare; nec omnium Confessoriorum unius Conventus revocare licentiæ, vel suspendere, donec iterum examinentur, & appro-

approbentur. Assertio quoad omnes partes est inter Doctores communis, quam tenent Lezana tom. 1. cap. 19. num. 9. Bordon. tom. 2. r. fol. 37. num. 15. & resolut. 36. num. 15. Gavantus in manuali Episcop. verbo Confessarius, num. 23. & 24. Alphonsus de Leon in sine 2. part. de Fubileo, pagina 114. Peyrin. tom. 1. privileg. Minim. constit. 2. Sixti IV. §. 11. num. 41. Bassæus Confessarius 3. num. 18. Antonius à Spiritu sancto in director. Conf. tract. 5. diff. 13. sect. 11. & 12. & in director. regul. tract. 2. disput. 3. sect. 11. num. 9. De bene tomo secundo, capite 14. dub. 18. f. 8. 11. num. 31. Palaus tractatu 23. disput. unis. punct. 18. §. 4. num. 6. Pellizzar. tractatu octavo, capite tertio, f. 8. ... num. 42. Lugo disputatione 25. sect. 3. n. 63. & 64. Villalobos tomo secundo, tractatu vigesimo nono, difficult. 53. numero quinto. Diana sexta parte, tr. sept. resol. 62. & alij.

Assertio
proposita,
ratio-
ne pro-
batur.

80. Prima pars assertionis præterquam quod habetur expressè in Clementina Dudum de sepulturis, & extravaganti super Cathedram eodem titulo, & extravaganti Pij V. Romani Pontificis providentia, & ex declaratione sacre Congregationis Cardinalium, quam adducunt Bordon. Lez. Bassæus loci citatis, probatur hac ratione: quia nec ex Concilio Tridentino, neque ex aliquo decreto Pontificio habetur, quod Regularis semel idoneus ab Episcopo approbatus, absque justa causa iterum ab eodem, in eadem Diocesi approbari debeat. Quin potius ex Tridentino sequitur oppositum; illud enim solum concedit Episcopis, ut judicent, an sint Re-

gulares idonei ad confessiones sacralium audiendas: ergo postquam jam illos per approbationem idoneos judicaverint, nihil aliud jurisdictionis per se loquendo habent circa illos Ordinarij. Ratio secunda partitis, quod in eadem causa, ad confessionem pertinentem, potest approbationem absolvi de am Episcopus evocare, vel suspendere, ea est; quia si Episcopus hoc efficere non possit, non factis suis ovibus confiteret; cum non possit ab eis a cetero confessarium ineptum semel approbatum; ut si Episcopo constaret aliquem regularem carere doctrina sufficienti, quam forsasè habebat, quando illum approbavit; vel aliquem errorem committere in confessionibus, aut in illis minus modestè, cautè, & prudenter se gerere. Hac igitur, & simili causa cognita, & probata ab Episcopo, potest unum, vel alterum regularem à munere confitendi suspendere, & iterum si opus fuerit examinare.

81. Non tamen potest omnes regulares in communi per edictum universale ad examen vocare, vel certè omnes confessarios unius Conventus indiscriminatim suspendere (quod est tertia pars assertionis) quia talem justam causam in omnibus reperiri iniquum est judicare: quia licet unus, aut alter minus idoneus reperiat; non ob id ceteri insufficientes sunt judicandi: nec licitum est propter demerita unius, omnes alios idoneos & aptos molestare. In religionibus sunt viri sanctissimi, & doctissimi, & alij minus periti, & morigerati;

rati; in eodem Monasterio sunt pro-
bi, & litterati ministri, alij fortè im-
perfecti, & indocti. Invigilet ergo E-
piscopus irregularem, quem idoneum
reperit antequam ad examen revo-
cet, vel à munere cōfitendi suspendat:
quā ad hoc jus, & potestatem habet.
Ceteros autem idoneos sine causa
molestare iniquum videtur, & exor-
bitans, & consequenter nullum, &
inane. Audiamus decretum sacrae
Congregationis editum 20. Novem-
bris 1615. relatum à Gavanto, Laurentio
de Peyrin, Alphonso de Leone, &
Lezana *loci citatis*. (Illustrissimi ejus-
dem sacrae Congregationis Patres, re-
mature pensata ad omnem scandali
materiam submovendam, & quo
magis spiritali piarum mentium
consolationi consulatur statuunt, &
decernunt Archiepiscopis, Episcopis,
alijsque locorum Ordinariis, ad quos
Confessarios approbandi jus spectat,
Confessarios Regulares, alijs ab ipsis
liberè approbatos ab audiendis con-
fessionibus posthac minimè licere,
nisi ex nova causa, eaque ad confes-
siones ipsas pertinente, aut ob non
servatum interdictum ab ipsis Ordina-
rarijs positum. Statuerunt insuper
eosdem Archiepiscopos, Episcopos,
locorumque Ordinarios confessiones
audiendi facultatem omnibus si-
mul unius Conventus regularibus
confessariis eadem sacra Congrega-
tione consulta, nullo pacto adimere
posse. Quod quidem decretum, ut
idem Illustrissimi Patres opportu-
num, & necessarium duxerunt, ita
inviolabiliter jubent observari.)
Consonat aliud decretum ejusdem

S. Congregationis 14. Junij anno
1647. expeditum.

82. Sed major difficultas est, an
approbati regulares ab uno Episco-
po, possint à successore in eadem
Diocesi iterum examinari, approba-
ri, vel reprobari, ex eo præcisè, quod
vultus sui gregis agnoscat, & sciat
quos ministros pro suis ovibus ha-
beat, non existente alia justa causa
cognita, & probata, eaque ad confes-
siones pertinente? Si enim hæc in-
terveniat, proculdubio poterit, ut su-
perius diximus. Quod contingit res-
pectu unius, vel alterius; sed de om-
nibus in generali loquimur. An Epif-
copus de novo ad suam Diocesium
accedens, possit per edictum genera-
le omnes regulares ad examen ite-
rum vocare, quousque ab eo de novo
approbentur, à munere cōfitendi
suspendere? Quod his temporibus
passim ab Episcopis fieri cernimus,
non sine magno scandalo, & pertur-
batione tam sæcularium, quam regu-
larium. In quo est certum id, quod ex
communi sententia docet Diana 3.
part. tract. 2. resolut. 27. sine. Quod si
successor Episcopi revocet per edi-
ctum generale omnes licentias, non
intelligatur loqui cum regularibus,
nisi de illis faciat expressam mentio-
nem.

83. Imò etiam ut certum judica-
mus, quod licet successor Episcopi
posset generaliter omnium regula-
rium suspendere licentias, eosque
ad examen, & approbationem ite-
rum vocare; id non posset Capitulum
in sede vacante. Tum propter con-
cessionem Clementis IV. quam re-

Status
difficul-
tatis
propo-
nitur.

Capitu-
lum in
sede va-
canti
nullo
modo
potest
Confes-
serg

fert Diana loco citato. Tum etiam, quia Capitulum non succedit loco Episcopi successorij, sed loco prioris Episcopi mortui, amoti, vel assumpti; quem non posse id facere diximus. Tum denique: quia sic concessit Clemens V. apud Confectium pag. 18. pro Dominicanis illis verbis: *Concedimus ut in hujusmodi casu (mortis nimirum Episcopi) possit uti tandiu predicta licentia (audiendi nempe confessiones secularium) donec viduatibus Ecclesiis provisum fuerit de Pastore.* Sic Bosius sect. 3. de Jubiileo, casu 2. num. 47. Miranda tom. 1. quaestione 45. art. 7. prope finem concl. Fagundez precept. 2. lib. 7. c. 2. num. 28. Bordon. tom. 2. resolutione 36 num. 24. Diana 3. part. tract. 2. resolut. 27. §. notandum, & 8. part. tract. 7. resolut. 49. Antonius à Spiritu sancto in direct. Confess. tom. 1. tractat. 5. disputatione 13. sect. 12. num. 893. Delbene tomo secundo, cap. 14. dub. 18. sect. 11. num. 26. Pellizzar. tract. 8. cap. 3. num. 44. Rodriguez, Sylvius, & alij, quos refert Tancredo tract. 1. disputat. 2. quaestione 13.

84. Igitur circa quæsitum, prima sententia est affirmativa. Et probatur primo ex Extravaganti Pij V. Romani Pontificis providentia anno 1571. ubi sic dicit: *Volumus tamen eos, qui semel ab Episcopo in civitate, & diocesi sua, pravo examine approbati fuerint, ab eodem Episcopo iterum non examinari: à successore autem Episcopo pro majori sua conscientia quiete examinari de novo poterunt.* Secundo: quia id habetur expressè ex declaratione S. Congregationis Cardinalium, quam adducit Lezana tom. 1. cap. 19. num. 7.

qua sic dicit: *Congregatio Concilij censuit regulares ad audiendas confessiones secularium in civitate, & diocesi ab Episcopo pravo examine approbatos iterum ab eodem examinandos non esse: Caterum posse iterum à successore examinari, juxta constitutionem S. memoriae Pij V. data idibus Augusti, Pontificatus sui an 6. §. Tertio: quia successor non tenetur stare approbationi sui antecessoris; sed ut sciat quibus ministris suas oves credere possit, & pro quiete, & satisfactione suæ conscientiæ, potest illos iterum ad examen vocare, & approbare idoneos, & reprobare ineptos; ac proinde licentias suspendere, quousque de novo examini subjiciantur. Sic Vivaldus in candelabr. 1. part. titul. de Confess. n. 28. Lezana loco citato. Miranda tom. 1. quaestione 45. art. 7. Bordonus resolutione 37. num. 20. Riccius tom. 4. resolut. 70. num. 5. Bosius sect. 3. casu 2. num. 43. Pellizzar. supra num. 43. Joannes Sanctius in select. disput. 48. per totam. Zanardus in direct. Theolog. part. 2. de Sacrament. Pœnitent. cap. 24. §. 4. Fagundez precept. 2. lib. 7. capite 2. num. 30. Joannes à Cruce libro secundo, capite 6. dub. 4. Diana 3. part. tractatu secundo, resolut. 27. & alij.*

85. Cæterum oppositam sententiam defendens illustrissimus Arauxo Episcopus Segoviensis in decisionibus moralibus tractatu primo, quaestione octava, numero duodecimo, postquam retulit contrariam sententiam istam. hęc dicit (sed rigidum nimis hanc, & aliorum Prælatorum fuisse sententiam, nuper hujusmodi licentias regularibus alias approbatis suspenden-

dentem, & in his regnis non sine ingenti scandalo populi, & religionum turbationem executioni mandata, ipse rei eventus probavit. Bulla autem ipsa Pij V. cui innitebantur, nullum eorum suasioni potuit fundamentum præbere: nam hæc, & aliæ, quas edidit dictus Pontifex in favorem status Ordinum mendicantium, fuerunt per ejus successorem Gregorium XIII. moderatæ, & ad juris communis, & terminos Concilii Tridentini redactæ, prout constat ex ipsa Bulla Gregorij à Navarro transcripta in manuali Latino ad calcem capitis ultimi, quæ incipit: *In tanta negotiorum mole.*) Et postquam verba Bullæ Gregorij XIII. adduxit, profertur. (Præter hanc reductionem dictæ constitutionis Pij V. ad terminos juris communis Concilij Tridentini, cujus præfati Prælati ignari non debebant esse; fuit etiam pro parte Catholici Hispaniarum Regis Philippi II. per ejus Ambassatorem supplicatum coram eodem Summo Pontifice à dicta constitutione, ut eam melius informatus veller pro his saltem regnis revocare. Quæ supplicatio neque debuisset eisdem Prælatos latere. Et alias cum esset super constitutione contraveniente Concilio Tridentino in Hispania generaliter recepto, & cujus observantia cunctis Principibus Christianis in ejusdem confirmationis Bulla summopere commendabatur, operabatur effectum suspensionis, prout latius docuimus in quæstion. select. de appellationibus.) Hactenus Antistes sapientissimus.

68. Quare dicendum est regulares semel ab Episcopo approbatos non posse sine nova causa ad confessiones pertinate, à successore Episcopi, qui eos examinavit, & approbavit iterum examinari, & approbari. Ita præter Episcopum Arauxo, tenet alius Episcopus Angolensis Antonius à Spiritu Sancto in *direct. regul. tractatu secundo, disputatione 3. sect. 1. num. 9. & in direct. Confess. tract. 5. disp. 13.* Dicastillo *disp. 10. de pœnit. num. 318.* Zelozius de Hurasch. *lib. 5. c. 25.* Villalob. *tom. 2. tract. 9. difficult. 53. num. 5.* Delbene *tom. 2. cap. 14. dub. 18. sect. 1. num. 24.* & huic parti magis videtur adhærere Diana *6. part. tract. 7. resolut. 62.* qui circa hanc difficultatem suspendens judicium, ut de more habet, in fine concludit: (Vellem Dominos Episcopos conservare regularibus privilegia, & considerare, quod pro illorum tuitione non desunt Authores magni nominis, & simul agnoscere merita regularium, & quantum eis debetur pro servitiis factis, & quæ in dies faciunt Ecclesiæ universali, & eorum particularibus Diœcesibus.) Tenet etiam Vivaldus *1. part. de absolut. folio mihi 122.* ubi etiam adducit declarationem quandam Cardinalium, factam anno 1587. quam se vidisse testatur, dicentem regularem semel approbatum non teneri iterum examinari, & approbari, Navarrus *cap. 27. num. 226.* Vega *cap. 62. casu 8.* Henriquez *lib. 7. cap. 6.* Lopez *2. part. instruct. confess. cap. 8. de Bulla, fol. mihi 805* Rodriguez *in explicat. Bulla, §. 9.* Vasquez *3. part. quæst. 93. art. 3. dub. 5.*

Senten-
tia pro-
posita
probatur

num. 3. & 4. Alphonsus de Caranza, quem refert, & sequitur Leander à sanctissimo Sacramento tom. 1. tr. 5. disp. 11. quest. 91.

87. Probatur hæc sententia: nam in Clementina *Dudum*, & *Extravaganti 2. de sepulturis*, & aliis juribus, & privilegiis, conceditur regularibus, ut semel absolute ab Episcopo approbati, non teneantur iterum secundo se examini subicere; quæ quoad hanc partem revocata non sunt per Tridentinum: quia in eo solum petitur, quod confessarius sit ab Episcopo approbatus; quod autem regulares semel ab Episcopo approbati, absque nova causa superveniente, pertinente ad confessiones approbentur, & examinentur à successore, nec in Tridentino, nec in alio jure invenitur: ergo non est cur talis facultas Ordinariis concedatur contra jus commune, & contra privilegia religionum. Nec obstat Bulla Pij V. propter ea, quæ numer. 84. diximus, etsi revocata non esset, nec pro Hispania suspensa; in ea solum novis Episcopis conceditur, quod possint iterum regulares examinare pro majori suæ conscientiæ quiete. Quod tunc accidit (ut bene inquit Villalobos) quando Episcopi, qui de novo adveniunt, informati sunt aliquem, vel aliquos regulares non esse in litteratura sufficientes, vel errores committere, vel alios defectus in hoc Sacramento. Et hoc ipsum intendit declaratio S. Congregationis Cardinalium: & tunc fatemur posse illos particulares ad examen vocare, & approbare, vel reprobare, prout ei visum

fuerit. Sed omnium licentias suspendere, omnes per edicta publica ad approbationem vocare, ad quietem suæ conscientiæ minimè conducit; sed potius ad illius turbationem, & populorum scandalum. Et certè, melius suæ conscientiæ securitati consulerent, hoc curæ Prælatorum regularium remittendo, qui semper invigilant, ut ad hoc Sacramentum ministros idoneos apponant, eosque circa litteraturam, & mores multoties examinant.

88. Confirmatur primo: quia Concilium pro secularibus confessariis solum petit, quod Parochiale habeant beneficium, per cujus collationem approbantur: quæ approbatio semper durat, quandiu Parochiale durat beneficium; ita quod eo permanente, nec à novo Episcopo possint Parochi ad examen vocari, uti ex communi sententia docet Lugo disputat. 21. sect. 3. numer. 63. Dicastillo *disputatione decima, dub. 10. num. 292.* Mendo in Bullam, *disp. 22. cap. 3. numer. 56.* Bordon, *resolut. 36. questione 35. & resolutione 37. num. 20.* Joannes à Cruce *libro secundo, cap. 6. dub. 4. conclusione 4.* Nec ob id, ob quietem suæ conscientiæ debent eos Episcopi novi iterum examinare; cum tamen accidere possit, ut qui idonei aliquando fuerint, modo sint insufficientes: ergo idem potiori ratione dicendum est de regularibus, quorum approbatio semel ritè accepta semper durat; neque est de illis minor sufficientia præsumenda, quam de Parochis secularibus. ¶ Confirmatur secundo: quia omnes ferè

Confir-
matur
paritate
cum
Parochi

ferè Authores tenent non posse eundem Episcopum semel approbato regulares, iterum ad examen vocare, uti ex communi diximus *numer. 79.* & ex Bulla Pij V. & declaratione Cardinalium *numer. 83.* adductis amplius patet. Et hoc, quia in Clementina *Dudum*, & *Extravagantibus citatis*, & alijs privilegijs eis conceditur, posse sæcularium confessiones audire, si à suis Prælatijs præsententur, & approbentur: & solum per Tridentinum fuerunt moderata, ut requiratur approbatio Episcopi Diocesani, à qua dicunt solum in fieri, non in conservari dependere; neque ab eo quoad usum posse limitari, si semel fuit absolute concessa: quia jurisdictionis provenit regularibus à Papa, & solum requiritur una approbatio Episcopi non iterata, nisi ipsi confiterentur de insufficientia, & pro conscientia quiete voluerit unum vel alterum ad examen vocare; idem ergo dicendum erit in Episcopo de novo adveniente, cum in utroquo currat eadem ratio.

§. VI.

Qualiter unius Ordinis religiosi possint cum extraneis, sive religiosi sint, sive sæculares confiteri?

Religio- 89. **H**ucusque egimus de appro-
 si unius batione Episcopi requisita
 Ordinis in regularibus: ad alia in hujus pun-
 absque ctu limine promissa deveniamus. Et
 suorum primo de confessariis comparatis,

cum religiosi alterius Ordinis loquimur; postmodum de ipsis in ordine ad suos religiosos; postea de illis comparatione ad sæculares. Igitur de religiosi in ordine ad confitendum cum confessariis extraneis, possumus loqui, vel jure, & privilegijs communibus inspectis; vel ex vi privilegij Bullæ Cruciatæ: de hoc dicemus *§. sequenti*; de primo loquimur in isto. Et quærimus, an regularis unius Ordinis possit religiosos alterius Ordinis ad eos accedentes confiteri? Ad quod dicimus, quod si religiosus habuerit sui Ordinis copiam confessarij, nec intra, nec extra suos Conventus potest cum religiosi alterius Ordinis, & minus cum sæcularibus sacerdotibus confiteri, nisi de licentia expressa, vel tacita suorum Prælatorum, nimirum Prælatorum pœnitentiis: quod patet *ex cap. omnis 12. de pœnitentiis*. Tum etiam: quia quælibet religio habet specialia privilegia, ut sui non confiteantur cum extraneis nec intra, nec extra Conventum, si habeant sui Ordinis Confessarium, ut constat ex privilegio Innoc. VIII. Bulla 3. & Clement. VIII. Bulla 4. quas referi M. Joannes à Cruce *lib. 1. c. 6. dub. 12.* & Gregorij XIII. & Extravag. Benedicti XI. *Cum inter cunctas*, de privil. & Sixti IV. *in mari magno*, illis verbis: *Inhibemus insuper universis Fratibus Ordinis vestri, ne aliqui eorum alij, quam Prælatis suis peccata sua confiteri præsumant, nisi necessitate urgente articulo, vel nisi forsitan Magister, vel Prior proprius al cui fratri dederit fratri alteri ejusdem Ordinis licentiam confitendi. Quæ privilegia revocata non*

Prælatorum licentia, nequeunt extraneis confiteri.

Gggg 2 sunt